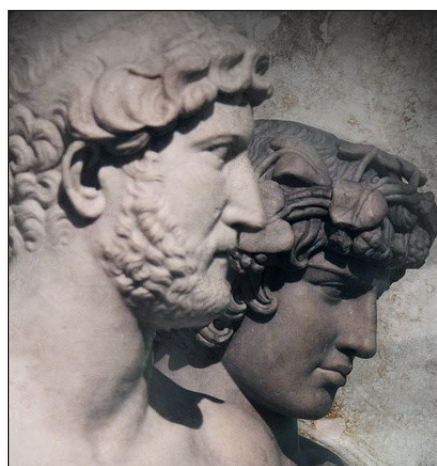

Страници от
национално-
освободителните
борби

Стр. 4

Антиной
Голямата тракийска
любов на император
Адриан

Стр. 5

Босилковият
ноември

Стр. 6

Мощите на светеца от дунавските земи съхранявани в Анкона Свети Дасий Доростолски

В Парижката национална библиотека се съхранява най-старият ръкопис от IV в. на житието на един от най-почитаните мъченици на Христовата вяра по българските земи - Свети Дасий. В края на VI в. жители на Доростол, уплашени от аваро-славянските нашествия, побягват към Италия, носейки със себе си мощите на светеца в Анкона.

И днес в музея "Диоцезиано" се пази неговият каменен саркофаг с надпис: "На това място лежи Св. Дасий, пренесен от Доростол".

По време на своето посещение (апостолическо поклонничество) в София през 2002 г. папа Йоан Павел II засвидетелства любовта си към българите и своето лично оневиняване на България, която беше несправедливо обвинена в участие в атентата срещу Негово светейшество през 1981 г. Йоан Павел II дари и частица от мощи – дясната раменна кост на малко известния светец Дасий (Дазий) Доростолски. Този акт беше същевременно и своеобразен поклон след седемнадесет века пред първия раннохристиянски мъченик по нашите земи.

Доростол (Дуросторум, днес Силистра) е античен град на река Дунав, за който имаме сведения още от първата половина на I век. Старото име на града, който се намира в най-североизточната част на България, означава „здрава, силна крепост“. Неговите мощни отбранителни стени служели не само по време на Римската империя и Средновековна България, но и значително по-късно. В Дуросторум бил разположен известният 11-ти Клавдиев римски легион „Клаудиа Пиа Фиделис“, който охранявал северната дунавска граница на Римската империя. В този легион служел красивият и чист по душа християнин Дасий.

По това време християнството било жестоко преследвано. Езическите императори почитали богове-идоли. За езичниците един от най-големите празници били карнавалните шествия в продължение на 30 дни в чест на бог Кронос, бащата на Зевс. Според легендата имало предсказание, че Кронос щял да бъде свален от престола от един от своите синове и по тази причина той ги изяждал, след като се родят. Но майката на Зевс го спасила, като в пелените, вместо бебето, сложила камък.

Поради красотата си Дасий бил избран да играе ролята на бог Кронос по време на шествията. Това означавало да се облече в царски одежди и да има пълната свобода да извършва каквото пожелае през тези 30 дни. След края на този срок, обаче, изпълняващият ролята на цар бил развенчаван и сам принасян в жертва на Кронос.

Дасий бил таен християнин и не желал да се жертва за езическото божество. Той отказал да участва в празника и разкрил, че е християнин. Започнал да проповядва учението на Исус за любовта към Бога и ближния и да убеждава всички да повярват в Неговата свята жертва за човешкия род. За дързостта му го изправили пред съд и го подложили на жестоки мъчения, но той горещо отстоявал своята християнска вяра. Обезглавили го на 20 ноември 292 г. Мъченическият му подвиг

станал широко известен, написано било и житието му.

Свети Дасий е първият известен досега раннохристиянски мъченик по българските земи. Днес в катедралния митрополитски храм „Свети апостоли Петър и Павел“ в град Силистра може да се види фреска с лика на светеца. Самият храм е построен и изографисан след Кримската война, след 1856 г., от майстори на Дряновската архитектурна и зографска школа, последователи на известния български възрожденски строител, архитект и скулптор Колю Фичето.

След 2002 г. местото става още по-свято, силно обединяващо и укрепващо християните след големия жест на папа Йоан Павел II да подари на България и на град Силистра частица от мощите на Светия мъченик Дасий Доростолски, чиято памет се почита на 20-ти ноември.

Мариола Георгиева

30 Ноември от 10.00 ч.-
Тур с български гид по маршрут: Площад Аржентина,
Новата българска църква, Площад Фарнезе, Кампо дей
Фиори, Навона, Моста на ангелите, Замъка Св. Анжел.
scuolabulgara@gmail.com

Маслиново дърво и матине за Деня на народните будители в Рим БНУ „Асен и Илия Пейкови“ с поглед към духовното възраждане

Ако искаме да разберем от къде тръгва пътя на първите неделни училища, то трябва да се върнем назад във времето, още преди Освобождението на България от османско иго. Първ опит за откриване на неделно училище прави Христо Данов като учител в с. Стрелча, Панагюрско (1850), в Шумен (през 1862 и 1864 г.) и в Прилеп (1865), но те не успяват да се развият и просъществуват само по няколко месеца.

Главната причина е липсата на организационен опит и достатъчни средства за издръжка, но не по-маловажен фактор е неосъзнатата нужда от страна на обикновения народ.

Особено раздвижване се забелязва в периода 1899-1905 г. По-голяма дейност развиват неделните училища в градовете Търново, Ст. Загора, Сливен, Котел, Враца, Видин и др., където обучението е било безплатно.

Учениците получавали само начално грамотияване – четене, писане и смятане, а някъде изучавали и кратка българска история. В други неделни училища освен основните предмети са изучавани роден език с граматика,

география, физика, химия, математика, земеделие, пеене, домакинство, търговия и др. Бързият икономически подем на страната след Съединението на Княжество България с Източна Румелия, води до нуждата от грамотияване на населението, но са липсвали програми за обучение. Именно това е причината, през 1896 г. да се свика конгрес на Българския учителски съюз, на който се обсъжда и приема правилник и учебна програма, които да са „като конспект, по който да се ръководят дружествата.“

Неделните училища са чисто български просветни огнища, където обучението в тях се е водило на български език и има подчертано светски характер. Неделните училища у нас през Възраждането дават своя принос за просветното и културно издигане на българския народ в неговата борба за национално освобождение. Те подпомагат българския народ да излезе от своята изостаналост.

Голяма е тяхната роля за издигане на националното съзнание на народа, но след 1905 г. започва техния упадък.

Причините са липсата на финансови средства, голямата натовареност на учителите, тяхното лошо материално положение и не съвсем добрата им подготовка.

Интересен е фактът, че на много места селските кметове и свещеници правят всичко възможно да недопуснат откриването на такива училища от страх същите да не станат „разсадници на социалдемократическите идеи“.

С намаляване на броя на неграмотните в България нуждата от неделни училища постепенно запада, а около 1934 г. тези училища почти престават да съществуват.

Подобни училища продължават да се откриват само в някои погранични райони, в родопските и крайдунавските селища за огромяването главно на жени.

От 1944 г. за 45 години в България няма неделни училища и едва през 1990-1991 г. главно в отделни православни храмове постепенно започват да се откриват такива училища, като в много енории учителят започва да заема важно място до свещеника.

Тук се осъществява и просветната мисията на църквата.

През последните години се наблюдава засилен интерес от сформирането на неделни български училища в чужбина, където са концентрирани големи емигрантски български общности, възнамеряващи да запазят своята етническа принадлежност и при второ поколение емигранти или деца от смесени бракове.

Изключително важно е да подчертаем, че в основата на преподавателската дейност в българските училища зад граница трябва да бъде възпитанието и изграждането на морални и етични ценности у децата, които да поддържат жива връзката с родните корени, които много лесно могат да бъдат заличени.

По материали на радио Ватикана

Послание до идните поколения

Днес, 26 октомври 2014, учители, деца, родители и приятели на новосъздаденото българско неделно училище „Асен и Илия Пейкови“ в Рим, засадихме това маслиново дърво по повод 340 годишнината от смъртта на големия духовник, патриот и народен будител Архиепископ Петър Парчевич.

Завеждаме на идните поколения, които ще дойдат след нас, да имат грижа за младите, защото те са семето, което ще покълне и ще даде плодове!

Нека всичко ценно и светло от нашето минало да бъде пазено и помнено, защото ПАМЕТТА е тази, която дава сила и упование, стремеж и импулс към един по-добър свят.

Младите трябва да знаят, че животът е ценен, съдържателен и смислен, само когато е вдъхновен от чистосърдечни идеали, свързани с добруването на народа и обществото, в което живеят.

Нека делото на Петър Парчевич и на всички ония български дейци, които будиха нашия народ в годините на неговото подтисничество, които го водиха към просвета и национална свобода през епохата на Възраждането и които му създадоха вечни културни ценности през неговия свободен живот, да бъдат пример за всички.

Отдавайки почит към паметта на народните будители, които во деха българския народ в миналото към просвета, свобода и култура, да бъдат вдъхновение за младите в стремежа им към големите културни идеали.

Слънчевият часовник в Евксиноград Оставям другите да ви разкажат за бури и за ветрове...

„Оставям другите да ви разкажат за бури и за ветрове, аз само ще отмервам вашите слънчеви часове“ – това гласи в превод надписът издялан върху слънчевия часовник в Евксиноград, подарък от кралица Виктория на цар Фердинанд в знак на признателност за това, че наши моряци спасяват британски корабкрушенци, в близост до Варненския залив.

Може би съм била на 11 или 12 години, когато за първи път посетих Евксиноград и надписът върху слънчевия часовник се запечата в мен. И ето днес, три десетилетия по-късно си спомням отново за онова невероятно, приказно устройство, измерващо времето. Стоеше на височкия бряг на морето, сред редките растения на английския парк...

Обикновено очарователната резиденция се свързва с имената на Александър I Батенберг и първата му съпруга Мария Луиза Бурбон-Пармска, чиято идея е била Варна да се превърне в лятна столица на Княжество България. През 1893 г. княгинята преименувала резиденцията от Сандрово (умалителното име на Александър – „Сандро“) в Евксиноград (Гостоприемния град – от гръцкия превод на Черно море).

Всъщност наименованието Черно Море е изместено от преиначеното първоначално име на Евксиново море (lat. Pontus Euxinus; gr. Πόντος Εὐξείνους). Според някои лингвисти наименованието „Αξινοσ“ («негостоприемно»), се свързва с преминаването на Аргонавите, където вероятно името е изквивено според народната скитска етимология в «тъмно, черно».

Евксиноград обаче има много по-стара, дори антична история.

При строежа на княжеската резиденция са откритизидовеотримскавилаилипътнастанция от IV-V век, както и средновековни монети, керамика и украшения. Наименованието на

откритото селище е било Кокодива.

В североизточната част на княжеския парк, в периода между 2007 -2011 г., на нос Яни е открита късноантичната крепост „Кастрици“. Съвсем вероятно наименованието идва от lat. Castrum, което означава „крепост, укрепление“, използвано от римските войски или от някой легион.

Още през 1899 г. чешко-българският археолог и музеен деец Карел Шкорпил открива в района 200 метрова крепостна стена, висока 3 метра и дебела над метър и половина. По нея се издигали 5 кули, като в източната част са били изградени още една правоъгълна и една триъгълна. Вероятно крепостта е от V-VI век, като се смята че е изоставена по време на аварските и славянски нашествия в началото на VII век.

Сред откритите разкопки в складовите помещения са намерени средновековни монети от всички краища на Средиземноморието, включително от Египет. Знае се, че още от средните векове по нашите земи се е търгувало с венециански и генуизки търговци, внасяли са кожи от руските княжества, абанос и слонова кост от Египет и фин порцелан от Венеция. Изнасяли са в замана жито, вино, лой и др.

Живо съкровище на ЮНЕСКО

Предай уменията си нататък

Тъй както Италия е родината на пицата и спагетите, вече спокойно можем да кажем, че родината на хляба е България.

32-годишният Богдан Богданов от Стара Загора бе обявен за “Живо съкровище на ЮНЕСКО”, заради уменията си да прави хляб по стара българска рецепта.

Майсторът използва древен метод за приготвяне на хляба, като замесва брашно, изворна вода и жива мая. Оставяйки работата си в сферата на маркетинга, той се отдава на хляба, след като разбира, че традицията на домашно приготвения хляб почти изчезва.

За направата на хляба майсторът старателно подбира продуктите и сам прави маята, благодарение на която изделието издържа близо месец, без да промени вкусовете си качества. Млечно киселите бактерии захванати от чиста изворна вода с ръжено брашно, се захващат точно така, както са го правили и нашите предци. Маята се слага на топло

место, а бактериите започват да се развиват в сместа.

Богдан Богданов произвежда по около 70 хляба на ден, а мечтата му е да намери стара пещ на огън, за да затвори цикъла за производство на хляб по древна рецепта.

Дълбоки корени

Българските католици: многовековен исторически-културен мост в Европа

На 10 октомври от 18.00 ч. в Българския Културен Институт в Рим, посланикът на България към Светия Престол и Суверенния Малтийски Орден – Проф. Кирил Топалов, организира конференция на тема: „Българските католици: многовековен исторически-културен мост в Европа“, посветен на 340 годишнината от смъртта на тримата големи български видни духовници и народни будители, чийто духовен и житейски път се преплитат с католицизма и борбата за освобождение от османско иго: Петър Богдан, Филип Станислав и Петър Парчевич.

В конференцията взеха участие Проф. Красимир Станчев (славист, преподавател в римския университет „Рома 3“), Н.С. Камилло Дзуколи (Посланик на Малтийския Орден в България), Проф. Илия Тодев (Президент на Историческия институт към БАН), Проф. Румяна Дамянова (доц. към Института за Литература към БАН), Кирил Карталов – светник към БАН, Богдан Паташев – първи светник към посолството на Суверенния Малтийски Орден в България.

В памет на тримата големи родолюбци Станислав, Богдан и Парчевич

Добре е да припомним, че не случайно точно сред българските католически общности се зараждат и първите опити за създаване на едно организирано движение, което да възстанови българската държава. Именно тези първи опити и идеи поставят началото на българското национално Възраждане.

Петър Богдан и Петър Парчевич са родени в Чипровци в началото на 17 век. По-големият – Богдан, учи в манастира „Св.Франциск“ в Анкона и в Климентинския колеж между 1620 и 1630 година. Той е този, който докладва пред Папата за състоянието на българските земи, а през 1643 година лично Папа Урбан VIII го обявява за архиепископ на София. Заедно с епископ Петър Парчевич и Франческо Бакшев посещават редица европейски владетели, за да ги убедят да сформират военна коалиция срещу османските турци, която да доведе до освобождението на поробена България. Богдан ни остава едно изключително наследство като първата „История на България“, написана век преди Паисий, както и „История на Охрид-столица на България“, „Хроника на моравската мисия на Св.Св. Кирил и Методий“ и други.

С издателска дейност се занимава и Филип Станиславов, който също учи в католически колеж в Италия. През 1648 година той е назначен за епископ на Никополската Католическа епархия. Създава второто граматическо училище, по подобие на западните училища, където се изучава латиница, кирилица, латински език, богословски дисциплини и други. Единственият му труд, публикуван приживе е малката книжка „Абагар“, отпечатана в Рим през 1651 година, която авторът „подарява на своя български народ“. Негови са пътеписите „Описание на Северна България“ от 1659 г., написан от автора на италиански език, преведен и издаден и на български език едва

през 2012 година. Не по-малка е следата оставена от големия български будител, духовник и патриот Петър Парчевич, чийто мощи се пазят в базиликата „S. Andrea delle Fratte“, в близост до площад „Испания“ в Рим. Духовният път на Петър Парчевич започва от Лорето, за където заминава едва 11 годишен. По-късно съдбата го отвежда в Рим, където учи богословско и каноническо право.

Връщайки се в България през 1643г., Парчевич посвещава усилията си за организиране на антитурска коалиция на католическите държави.

Насърчаван и подпомаган от Петър Богдан и Филип Станиславов, но и с благословията на Папата, той предприема редица дипломатически мисии в Австрия, Унгария, Полша, Венеция, Влашко, Молдова и Украйна.

Той е представител на изтъкнат чипровски род и е един от организаторите на Чипровското въстание през 1688 г. За приноса му в защита на християнството Парчевич е удостоен от Хабсбургите с баронска титла. Писмото, което Петър Парчевич изпраща до папския нунций във Виена е всъщност неговата автобиография, с което слага начало на автобиографичния жанр в българската литература. Неговите писма и меморандоми са изключителни по своята композиция и стил, и носят белезите на литературни произведения.

За чипровския будител пишат: „Архиепископ Петър Парчевич е един от най-видните българи на XVII век; по знания, дарби и характер, той е в първите редици на българското католическо духовенство и през цялата си духовна кариера има и следва само един идеал: възкръсването на България“.

са склонни да се съобразяват с решенията на Берлинския конгрес, който ревизира прелиминарния договор от Сан Стефано подписан в Йешилкой на 19 февруари 1878 година. Най-опасни изглеждат обаче предпоставките към оформянето на България, като една мощна православна и славянска държава на Балканите. Това би смутило както великосръбските шовинистични цели, така и стремейт към естествен хинтерланд през Балканите за Виена. В случай на война заради българската кауза, руснаците се страхуват да не загубят стратегически позиции на Балканите, придобити през 1878 година, които ги доближават до Босфора и топлите морета.

Сръбско-българска война от 1885 година е първата война на Нова България след освобождението и от пагубното многовековно турско подчинение. Тази война затвърждава позицията на българите да се отстояват във важен момент и показва съпротивителните възможности на българите само седем години след освобождението ни.

На 6 септември 1885 г. българската общественост, военните и народа осъществяват Съединението на Източна Румелия с Княжество България, като много бързо принуждават международните среди да обрнат лице към една несправедливост, заложена от Берлинския конгрес от 1878 година.

След провъзгласеното Съединение на Княжество България и Източна Румелия българските управленски военни среди и нашата млада дипломатия изпадат в една опасна позиция. Руският състав в нашата армия, обучаващ военните ни напуска страната по височайша заповед, защото българите не изчакват удобен момент за обединителна акция. Принципно Петербург не е срещу евентуалното обединение на двете български части, но това крие огромен дипломатически риск и опасност от война. За руснаците българската свобода би била заложена на карта, ако срещу нас се изправи Турция и подпомагащите я Велики сили. В същия момент българите вече осъществяват първите опити за контакти и със запада, чиято еманация малко по-късно е самоуправството, но и модернизацията по време на режима на Стефан Стамболов, който обаче достига и до репресивни мерки срещу видни личности.

През 1885 г. най-опасно за българите е, че те имат малка и неопитна армия, лишени са от външна подкрепа на действията си, а също така не

Имало едно време...

Голямата тракийска любов на император Адриан Антиной

И ето още една страница от римската история, която можем да свържем с нашата: Антиной – голямата любов на император Адриан. Тракийският младеж и до днес е смятан за символ на идеала за мъжката красота в античността. И днес неговият образ кара погледите да се закотвят върху перфектните линии на неговото лице. За рожден ден на Антиной се смята 27 ноември 110 г., а неговият произход е от тракийското племето витините, населяващо областта Витиния в днешна Турция.

Историята на красивия младеж е свързана с историята на Адриан, който след смъртта на момчето го превръща в Божество, присъщо само за императорите. Самият факт, че простосмъртен като Антиной е обожествен голямо не малко за мотивите довели до това.

Херодот разказва, че витините са ходели с хитони, с наметнати зейри. Шапките им били от лисица, а краката им омотани с еленова кожа. Носили са къси копия за хвърляне, пращи, къси мечове и шитове пелта. Вярвали в богинята Бендиди, а в календара им имало месец, наречен Бендидейос, през който се организирали пищии

Теодор Тодоров

При едно от многобройните си пътувания, император Адриан забелязал 16 годишния невероятно красив младеж и се влюбва в него. Включва го в свитата си и от тогава младият тракиец го придружава при пътешествията му из империята. През 130 г., вероятно на 30 октомври, Антиной загива във водите на езерото Канопо при река Нил в Египет при неясни обстоятелства. Някои автори смятат, че се отнася за нещастен случай, но някои подполагат, че Антиной се самоубива или жертва, тъй като имало предсказание за скоршната смърт на Адриан и някой трябвало да загине вместо него, за да се удължи по този начин животът му.

След смъртта на Антиной Адриан основава близо до мястото на неговата смърт град Антинополис в памет на своя любим. По заповед на Адриан статуи на обожествения Антиной се появяват из цялата Римска империя, на които започват да се оказват божествени почити. Не случайно Антиной почти винаги е представяван като тракийското божество Дионис, поради тракийският произход на момчето. В чест на новосъздадения бог се издигат храмове, организират се състезания и религиозни съдружения.

Едно от най-важните средища на култа към Антиной е град Мантиня, където е построен огромен храмов комплекс и зала със статуи на Антиной. Всяка година там се провежда празник в негова чест, а на всеки четири години – състезания, подобни на Олимпийските игри. Състезания в прослава на Антиной са учредени още в Аргос, Олимпия и Томи, а в много градове на империята като Витиний, Александрия, Делфи, Смирна, Адрианопол и др. се сечат монети с образа на обожествения красавец.

На „Антиной“ е било наречено съзвездие, където младежът е бил изобразяван като стрелец, но съзвездие то е било премахнато през 19 век.

Духовни двери

„За мен мъченията и гоненията са благодат от Бога, в които се утвърждава Христовата вяра, те са залог за вечността на Христовата църква на земята. Ето защо аз приемам смъртта като най-висше благо. Следите от нашата кръв ще показват пътя към прекрасното бъдеще и независимо че няма да го доживеем, другите ще пожънат това, което ние посяхме с усилия. Там, където има несправедливост, налице е Божието всемогъщество.“

Босилковият ноември

„Любовта е невероятното изкуство да обичаш някого без корист“

В централната част на Рим се намира още една българска следа – музей на пасионистите, в който е отделено специално място на монсиньор Евгени Босилков – свещеник и мъченик, убит в затворите на Белене, обвинен в шпионаж през периода на социалистическа България. В музея може да се влезе чрез предварителна уговорка, а експозицията се намира в манастира към църквата „Сантисими Джовани е Паоло“ (до Чирко Масимо). Адресът е Ss. Giovanni e Paolo, 13 - 00184 Roma.

Евгени Босилков е роден на 16 септември 1900 г. в крайдунавското село Белене. Произхожда от католическо семейство на потомствени земеделци, които му дават мето Винченций. 11 годишен, бъдещият духовен глава на българските католици постъпва в Духовната семинария в близкото село Ореш, след което заминава да учи в Белгия и Холандия. През 1919 г. Винченций Босилков се посвещава в монашество в орден на пасионистите, приемайки името Евгени. Пет години по-късно защитава докторска дисертация в Папския източен институт в Рим. Оглавява католическата общност в България през 1947 г., когато е назначен от папата за владика на Никополската епархия.

На отец Босилков се пада жребият да води паството си в тежки времена. Комунистите все повече засилват преследванията и репресиите срещу религията, като най-суровите мерки се прилагат срещу католиците. В съответствие с новия Закон за вероизповеданията, който не допуска в България да проповядват чужденци, през 1949 г. е експулсиран папският пратеник. Заедно с него си отиват и всички чуждестранни свещеници и монахини. Католическите училища, сиропиталища и болници са затворени, страстите „национализирани“, м ебелировката разграбена, библиотеките изгорени. Тайните служби се опитват да вербуват католическите свещеници от българска националност за доносници, като разчитат да използват дори тайнството на изповедта. Нито един от духовниците

обаче не предава своите енориши. Междувременно, въпреки заглахите, епископ Босилков продължава да проповядва из католическите селища в страната. По повод насилствената „колективизация“ на селяните той открито напътства вярващите оттам: „Назад към земята! Ние обичаме тази земя, на която сме се родили и която ни е приютяла. И когато ви казвам „Назад към земята!“, имам предвид не само вашата нива, вашата къща, вашия двор, вашите мисли, но и вашата Църква, вашата Вяра и вашите Християнски скръжали“. Властите са изумени и, разбира се, започват да се готвят за разправата. А до страната вече достигат вестите за разстреляните или „безследно изчезнали“ католически

духовници в Украйна, Молдова, Румъния. От Ватикана на няколко пъти подканват отец Босилков да напусне родината си, осигуряват му и виза, но този път той не се подчинява дори на Рим. Като всеки истински пастир, епископът иска да сподели съдбата на паството си и – ако е необходимо – да се пожертва за него и Вярата. Прिवори на 16 юли 1952 г. в дома на отец Босилков е извършен обиск (търсят оръжие и радиопредателни?!), след което той е вкаран в Софийския затвор.

Със себе си арестантът взема само чифт бельо, епископския кръст и Библията. Заедно с него са арестувани още 39 духовници. Малко по-късно са затворени нови 10 свещеници. Така започват двата а н т и католически процеса, чиито жертви са обвинени в шпионаж за Ватикана и подбuditелство към к о н т р а р е в о л ю ц и я. Делата се водят по съветски образец – със „службени защитници“ и с побища и инквизиции след заседанията, на които обвиняемите не се признават за виновни. В крайна сметка четирима от тях, начело с епископ Босилков, са осъдени на смърт чрез разстрел, останалите 46 – на общо 430 години строг тъмничен затвор и „поправителен труд“ в различни концлагери.

Смята се, че отец Босилков е езекутиран в нощта на 11 срещу 12 ноември 1952 г., но гробът му не е известен. Другите трима разстреляни духовници са Павел Джиждов, Камен Вичев и Йосифат Шишков. Близките на епископа разбират за неговата смърт около седмица по-късно, когато неговата племенница му отива да му занесе в затвора кошница с храна. Полицията отказва да вземе кошницата и връща на девойката личните вещи на жертвата – две ризи и едно расо. Десетки български католически семейства днес пазят като светини парченца от тях в своите домове. През лятото на 1991 г. с Решение на Министерския съвет на Република България са реабилитирани католическите свещеници, осъдени през 1952 г. На 15 февруари 1998 г., на церемония в базиликата „Свети Петър“, Папа Йоан Павел II обявява за „блажен“ разстреляния през 1952 г. епископ Евгени Босилков. *ВН/1143*

Сигурност: репресия или предотвратяване?

Централна тема в Rasem in terris е общото благо, т.е. всичко е на всички. „Съжителството между хората не може да бъде плодотворно, ако то не бъде напътствано от власт, която да осигурява ред и не съгледва за опазването на общото благо по ефикасен начин.“

Законната власт трябва да спазва „моралния ред и конституционалните норми, и да взема предвид обективно нуждите на всички за тяхното общо благо; изпълнителната власт трябва да налага справедливо и мъдро законите; съдебната власт трябва да управлява правосъдието с човечност и безпристрастие, да бъде непреклонна пред натиска, на чито и да било интереси“. Ако разгледаме ясната и точна доктрина на Rasem in terris относно общото благо и справедливостта, които ни съпътстват през целия ни живот, не може да не бъдем притеснени. По какви причини хора, които от време са утвърдени в икономическите и финансови среди се посвещават на политиката и желаят да притежават власт? За да служат на общото благо или поради лични интереси?

Какво да кажем например за законите, които оправдават финансовите злоупотреби на намършаните се нависоко в политическите йерархии, които не само остават ненаказани, но за да бъдат избегнати каквито и да е наказания създават закони, които да ги защитават. Чии интереси се защитават тогава: общите, т.е. на всички или само на онези, които достигнат до властта?

Онова, което е най-тъжно обаче, че интелигентни хора, честни, често вярващи, не могат да отворят очи и да си дадат сметка, че гласувайки за такива личности, дават властта в ръцете на хора, които не работят за общото благо, а само за личното. На световно ниво общото универсално благо, т.е. благото на цялото човешко семейство – такова ли е, каквото е описано в Rasem in terris? Човекът в центъра на нещата ли е? Един друг проблем, който тежи на плещите ни днес, са генетично

модифицираните продукти. Това са по-точно храните, които консумираме и които са получени от генетично модифицираните и манипулирани семена. Те произвеждат много повече като количество и качество, но все още не знаем дали не оказват негативно влияние върху нашето здраве във времето. Някои смятат, че това е начинът за да бъде победен гладът по света. Много мисленици, които познават отблизо бедните страни остават изненадани и често са против това мнение. Защо? Как да преценим този феномен според Rasem in terris?

Трябва да бъде ясно, че ако генетично изменените продукти се оказват нездравословни във времето, те трябва да бъдат незабавно премахнати независимо от от печалбите, които те носят на мощните компании, стремящи се да ги защитават непрекъснато.

Ако са безобидни, те ли са пътя за побеждаването на глада по света? Защо толкова мисленици са против?

Причината е, че трансгенетичните продукти могат да служат за разсейване от истинските проблеми, защото истинския проблем не е гладът.

Проблемът е липсата на развитие, което ги произвежда. За да се преодолее липсата на развитие не е достатъчно да се увеличи производството на храна и да се изпраща повече храна.

Това също е необходимо, но е нужно преди всичко да се инвестира и да бъдат научени бедните страни да използват своите собствени материални и интелектуални ресурси, да бъдат запознати с адекватните за тяхното развитие технологии, да бъдат анулирани техните дебити и да им бъдат доставени капитални с нисък лихвен процент, да бъдат отворени нашите пазари за техните продукти и да не бъде продавано оръжие на държави с тоталитарно управление. Ето това означава подкрепа на общото благо.

По материали на радио Ватикана

Християнски календар

1 Ноември - Все Светии

Първата неделя след Петдесетница е посветена на всички светии, за да ни посочат плодовете, с които слизането на Светия Дух изпълни и оплоди нетленната действителност, духовния свят. С този празник те ни напомнят, че има много герои на вярата, които със съвършен живот и с жертвена изповед са служили на Бога и са овенчани от Него с „венеца на славата“, но са останали безименни и неизвестни за света. Но идеята да се съберат всички светии в един ден е, за да се знае, че те са живели и просияли със силата на Единия Спасител Исус Христос, че са се подвизавали на едно и също поприще на добродетелта, че всички са от Едната, Света, Съборна и Апостолска Христова Църква и че пребъждат в едно Небесно Царство на Отца и Сина, и Светия Дух - в Царството на благодатта. „Яви се

Божията благодат, спасителна за всички човеди“, казва св. апостол Павел.

Днес празнуваме всички светии, които със силата на Светия Дух вършеха и вършат чудеса, разпространяваха Евангелието на Спасението и с живота си доказаха, че Божият промисъл и всемогъщество действат винаги и че във всички времена и при всички обстоятелства възсияват нови и нови светци и светици, съеди на Божията благодат и молитвени застъпници за нас пред престола на Всевишния. Защото, които са първи по преценката на света, според Божията отсуда може да се окажат последни, а които наглед и по преценката на хората са последни, според Божия праведен съд ще бъдат първи.

2 Ноември - ден на мъртвите

„И Господ Бог създаде човека от пръст от земята и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа.“

Битие 2:7

Труден ден като Задушница може да бъде наречен празник, поне на пръв поглед. Но като един от най-популярните и почитани обичаи, заслужава внимание и има своето място в християнския църковен календар. В деня на мъртвите си спомняме за нашите починали близки и почитаме тяхната памет – всеки според обичая и възможностите си. Християните вярват, че и праведниците, и грешниците, не получават възмездие си веднага след своята смърт. Душите се преселват в отвъдното и там продължават своя съзнателен живот. За Всемилюстивия Господ животът е вечен и всички сме живи. Затова се надяваме с молитва и покаяние да измолим опрощение на греховете на обичаните от нас покойници. Както болният има нужда от посещение по време на престоя си в болницата, за да получи обич и сили за оздравяване, така и всеки мъртъв има нужда от посещение на гроба му, за да получи подкрепа при очистването на душата си. Забързаното ежедневие твърде често е причина или оправдание за недостатъчната ни вяра да почетем паметта на близките си според християнския обичай. Вярно е, че в различните краища на земята се практикуват специфични местни ритуали.

Не всичко в тях е разбираемо и обяснимо за нас, съвременниците от 21-вото столетие след раждането на Христа. Твърде често бабите ни обръкват още повече, като налагат в християнския църковен календар до суеверия и езически обреди, отколкото до християнски ритуал. Но всеки от нас, който има желание, ще направи нужното. Важно е да посетим гробовете своите близки – по това Задушница се отличава от останалите случаи, когато отдаваме почит към паметта им. Да запалим за всеки свещичка. Да оставим цветя. Да прелеем с вода и вино. Да раздадем на хората по съседните гробове, на случайно срещнатите по улицата познати или непознати, на съседи в блока или от улицата. Ако нямаме възможност да пътуваме далеч, можем да посетим църковната служба в най-близката църква и да запалим за молитвата имената на нашите покойници. В храма и около него винаги има на кого да раздадем. Не бива да забравяме, че редом с нас живеят и хора, които дори до църквата не могат да стигнат. Както е казано, те са блажени. Тяхната молитва е най-силна. И не само на Задушница. За нас остава простичката грижа да не ги забравяме в забързаното си ежедневие.

21 Ноември - Въведение Богородично Ден на християнското семейство

Това е един от най-големите християнски празници, в който се почитат, както благочестивите родители на Дева Мария Йоаким и Анна, които я въвеждат на тригодишна възраст в йерусалимския храм, така и изпълнението на обета им да посветят Мария на Бог.

Когато Йоаким и Ана водят Мария в йерусалимския храм и я поставят на първото стъпало, за почуда на всички присъстващи, неподдржана от никого, тя се изкачва свободно по 15-те стъпала, спирайки се на най-горното.

Родителите ѝ принесли дарове и жертви на Бога и след това, като получили благословение от свещениците, се върнали с роднините си в Назарет.

Дева Мария живеела при храма. Там в отделни помещения живеели млади девойки, посветени Богу, също така и вдовици, които служели в храма, подобно на пророчица Ана. Към тях се присъединила и св. Ана, майка на св. Богородица, която овдовяла скоро след въвеждане на пречистата Дева в храма. Но тя живяла кратко време със своята Дъщеря, тъй като скоро след своя съпруг тя починала.

Девата се възпитавала под надзора на по-възрастните благочестиви девойки, познаващи Светото Писание. Тя усърдно се трудела, непрестанно се молела. По такъв начин тя се готвела за своето високо назначение. Когато пречистата Дева стигнала до възраст, на която девидите, които се възпитавали при храма, обикновено се връщали в света и се омъжвали, свещениците поискали тя да постъпи по същия начин. Но Мария им открила своето желание - да посвети себе си Богу и да не встъпва в брак. Тогава те, по внушение от Св. Дух, я сгодили за престарелия Йосиф, роднина на нейните родители. Той станал покровител на Мария и уважавал обета, който тя дала пред Бог.

30 Ноември - Свети Андрей

Свети Андрей Първозвани е първият от 12-те апостоли, който проповядва християнството в средата на първи век в земите край Черноморието. Съществува хипотеза, че преди това Андрей е бил ученик на Йоан Кръстител. Проповядва в Мала Азия, Грузия и

Скития, заради което е смятан за покровител на Румъния и Русия. Руската православна църква го приема за свой основател. Смята се също така, че Андрей е основал църквата във Византион, предание, което лежи в основата на по-късните претенции на

Константинопол за световно религиозно доминиране. И днес константинополските патриарси смятат себе си за негови преки наследници.

Парадел 43

Главен Редактор: Венета Ненкова

Зам. Гл. Редактор: Теодор Тодоров

Сътрудници: Мариола Георгиева, Милена Рачева, Йорданка Минева

Тел. 0039 348 35 30 943

Mail: scuolabulgara@gmail.com

Сайт: www.scuolabulgara.jimdo.com

Настоящото издание е продукт на Културната Асоциация с идеална цел "Парадел 43", създадена в Рим през 2014 год.

В основната дейност на асоциацията е заложено популяризирането на българския език, култура и история.

100 години от рождението на големия оперен певец Борис Христов

“Царят на басите”

Тази година се навършиха 100 години от раждането на великия български бас Борис Христов, което име безсъмнено кара всички ни да се гордеем. Пловдивчанин по рождение и адвокат по образование, той е забелязан още от цар Борис III, докато пее в прочутия хор “Гусла”. Благодарение на него, Христов получава стипендия да учи оперно пеене при Рикардо Страчари в Рим. След това заминава за Залцбург, където продължава образованието си по вокално майсторство при Мурати, а през 1946 година прави професионалния си дебют на оперната сцена на Реджо Калабрия, в ролята на Колин от “Бохеми”. През 1947 година Борис Христов изпълнява партията на Пимен от операта “Борис Годунов”, едновременно в Рим и в Миланската скала. Една година по-късно - през 1948 - за първи път изпълнява ролята на Борис на сцената в Каляри.

През 1949 година дебютира в “Ковънт Гардън” като Борис Годунов, роля, която той ще изпълнява неизменно на тази сцена в периода 1958 – 1974 година. През 1950 година Борис Христов е поканен от ръководството на “Метрополитен Опера” за ролята на Филип II от “Дон Карлос”, но властите в САЩ му отказват входна виза, заради действащия тогава “Закон за вътрешната безопасност на Мак Каран”; шест години по-късно, през 1956 г., той все пак успява да дебютира на американска земя в ролята на Борис, но в операта на Сан Франциско. През периода 1957 – 1963 година, Борис Христов пее многократно на сцената на Чикагската опера и въпреки, че

забележителната му кариера е свързана с всички значителни оперни театри по света, той така и не успява да излезе на сцената на “Метрополитен”.

В световноизвестния Британски музей, в специална зала е уредена експозиция на сценичните костюми на Борис Христов, Мария Калас и Лорънс Оливие. През 1986 година в Рим е открита “Българска Академия за изкуство и култура – Борис Христов”. Великият българин дарява дома си на българската държава, за да се грижи за развитието на млади оперни певци. Борис Христов дарява и родния си дом в България, намиращ се на столичната улица “Самуил” 43, който по-късно става “Музикален център – Борис Христов” за подготовка на млади дарования.

Последният концерт, който изнася Борис Христов е на 22 юни 1986

година в Българската академия в Рим. Борис Христов си отива от този свят на 28 юни 1993 година в Рим. Тленните му останки са докарани в София, където в храм-паметника “Александър Невски” се извършва тържествено опело.

Още от дете Христов демонстрира много добри гласови данни в хора на катедралата “Св. Александър Невски” в София. От 1930 започва да пее в софийския хор „Гусла“, на който след 1940 става солист. Две години след това, след заповед от правителството, през май 1942 заминава за Италия.

След няколко гостувания и рецитала в Австрия през 1944 и 1945, през декември 1945 Христов се връща в Италия. Оперния си дебют прави в ролята на Колин от операта „Бохеми“ в Реджо Калабрия на 12 май 1946. През следващите години Христов се изявява в няколко роли в миланската Ла

Скала, във венецианската опера Ла Фениче, в операта на Рим, в лондонската опера Ковънт Гардън, а така също и в оперните театри на Неапол, Барселона, Лисабон, Рио де Жанейро и др.

През 1950 получава покана да пее в нюйоркската Метрополитън опера, но не е допуснат на територията на САЩ поради емигрантската клауза на Мак Карън, която не разрешава на жители на държавите от Съветския блок достъп до САЩ. След отпадането на това ограничение, Христов прави дебюта си в САЩ в операта на Сан Франциско. След това, въпреки многото си покани от Метрополитън опера, той така и не гостува там. След кратко отсъствие от сцената през 1964 поради заболяване, през 1965 Христов продължава кариерата си. През 1967 за пръв път от 1945 се връща в България за погребението на майка си.

През 1970 участията на Христов все повече намаляват. Приключва кариерата си с концерт в Българската академия в Рим на 22 юни 1986. Умира в Рим на 28 юни 1993, но тялото му е пренесено за поклонение в софийската катедрала “Св. Александър Невски”.

Българската Академия за изкуство и култура в Рим е открита е на 22.06.1986 г. Сградата е собственост на българската държава, придобита чрез дарение, извършено от световно известния български оперен певец Борис Христов. Дарението задължава Българската Държава да полага грижи за имота и да изпраща в Академията на специализация надарени дейци на изкуството.

